

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

กฎหมายโทรคมนาคมมีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน เพราะเทคโนโลยีด้านสื่อสารโทรคมนาคมมีความก้าวหน้ามาก เพื่อตอบสนองความต้องการบริการด้านนี้ กฎหมายโทรคมนาคมจึงต้องมีการพัฒนาให้เหมาะสมกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป การให้บริการด้านโทรคมนาคมมีสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นบริการขั้นพื้นฐาน (Basic Services) และส่วนที่เป็นบริการเพิ่มคุณค่า (Value Added Services)

ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ มีการกำหนดนโยบายทางด้านโทรคมนาคมและมีการรับเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล แนวนโยบายนี้รัฐบาลปัจจุบันก็เป็นแนวทางปฏิบัติโดยกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ และกำหนดไว้เป็นแนวนโยบายของรัฐบาล นอกจากนี้ตามรัฐธรรมนูญยังเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามามีส่วนในการให้บริการด้านโทรคมนาคมด้วย

กฎหมายโทรคมนาคมที่มีความสำคัญ ได้แก่ พระราชบัญญัติโทรเลขและโทรศัพท์ พ.ศ. 2477 พระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2497 และพระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2519

พระราชบัญญัติโทรเลขและโทรศัพท์ พ.ศ. 2477 ได้ให้อำนาจสิทธิขาดแก่รัฐในการให้บริการด้านโทรเลขและโทรศัพท์ เอกชนโดยทั่วไปไม่สามารถให้บริการได้ แต่เมื่อสภาการณ์ได้เปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีด้านโทรคมนาคมสมัยใหม่มีความก้าวหน้ามากขึ้น ทำให้กฎหมายฉบับนี้ล้าสมัย ทำให้กฎหมายนี้ไม่สอดคล้องกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ และแนวนโยบายแห่งรัฐ

สำหรับพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2497 และพระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2519 ได้แบ่งแยกอำนาจหน้าที่ของกรมไปรษณีย์โทรเลข ในส่วนของโทรศัพท์ให้เป็นหน้าที่ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ในส่วนของกิจการไปรษณีย์โทรเลขและโทรคมนาคมให้เป็นหน้าที่ของการสื่อสารแห่งประเทศไทย กฎหมายทั้งสองฉบับมีข้อบกพร่องในเรื่องของความหมาย ท้าให้อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานทั้งสองเหลื่อมล้ำกัน แม้กฎหมายดังกล่าวจะเปิดช่องให้เอกชนเข้ามาให้บริการให้บริการด้านโทรคมนาคมก็ตาม แต่เอกชนก็ไม่อยู่ในฐานะที่จะดำเนินงานได้โดยอิสระต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ ขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน

การที่เอกชนเข้ามาให้บริการให้บริการด้านโทรคมนาคมตามกฎหมายดังกล่าว มีอุปสรรคข้อขัดข้องหลายประการ ได้แก่ ความล้าสมัยของกฎหมาย รูปแบบของสัญญาที่เอกชนเข้าทำกับรัฐ และความไม่เสมอภาคเนื่องจากหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบการให้บริการด้านโทรคมนาคมมีถึง 2 หน่วยงาน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้องโดยผู้เขียนขอเสนอแนะแนวทางไว้ ดังนี้ คือ

1. ปัญหาเรื่องอำนาจสิทธิขาดของรัฐในการให้บริการโทรคมนาคม โดยต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ได้แก่ พระราชบัญญัติโทรเลขและโทรศัพท์ พ.ศ. 2477 ไม่ควรผูกขาดให้รัฐแต่ผู้เดียวที่จะให้บริการด้านโทรคมนาคม ควรเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาให้บริการด้วย

สำหรับพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2497 และพระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2519 ควรมีการแก้ไขความหมายของข้อความคำว่า "ธุรกิจต่อเนื่อง" ให้มีความหมายที่ชัดเจนเพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในอำนาจหน้าที่ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย และการสื่อสารแห่งประเทศไทย

ในส่วนของการเข้าร่วมลงทุนกับภาคเอกชนนั้น ควรแก้กฎหมายให้เอกชนมีบทบาทมากขึ้น สามารถดำเนินการให้บริการได้อย่างอิสระ รัฐมีเพียงอำนาจกำกับดูแลให้เอกชนปฏิบัติตามหน้าที่ตามกฎหมาย และเงื่อนไขของสัญญาเท่านั้น

2. ปัญหาเรื่องความล้าสมัยของกฎหมายที่ไม่สามารถปรับได้กับสภาพการณ์ปัจจุบัน เช่น บทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องความผิดต่าง ๆ เกี่ยวกับการสงเคราะห์สิทธิส่วนบุคคล ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของเทคโนโลยีสมัยใหม่

3. ปัญหาเรื่องขาดองค์กรกลางที่ดูแลเกี่ยวกับกิจการด้านโทรคมนาคม ควรมีการจัดตั้งองค์กรกลางในรูปของคณะกรรมการ เพื่อดูแลรับผิดชอบกิจการด้านโทรคมนาคมของชาติทั้งหมด คณะกรรมการควรประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกิจการด้านโทรคมนาคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดนโยบายวางแผนเกี่ยวกับกิจการด้านโทรคมนาคม กำหนดมาตรฐาน และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการที่เอกชนจะเข้าร่วมดำเนินการให้บริการ เพื่อให้แข่งขันของเอกชนเป็นไปเสมอภาคเท่าเทียมกันและเป็นธรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย